

การนำเสนอบทความจากงานวิจัย (Research Article)
การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่
ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี¹

Quality of life of private in the Artillery battalion of
Artillery Center, Lopburi province.

พ.อ.สฤกษ์ดี กัมปนาทยุทธเสนี²

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อวัดระดับคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการสังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี และ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 104 คน ที่เลือกจากประชากรจำนวน 140 คน ที่เป็นพลทหารกองประจำการสังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ ทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ 2 กลุ่ม ใช้สถิติ ANOVA ในกรณีเปรียบเทียบมากกว่า 2 กลุ่ม และทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different)

ผลการวิจัย พบว่า

1) ระดับคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$, S.D.=0.65) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.76$, S.D.=0.72) รองลงมา คือ ด้านเครื่องแต่งกาย

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$, S.D.= 0.77) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านอาหารและโภชนาการ อยู่ในระดับ

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง การนำเสนอบทความจากงานวิจัย (Research Article) การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวีปริญญาโท หลักสูตรทวีปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปานกลาง ($\bar{X} = 2.76, S.D. = 1.02$)

2) การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี พบว่า

2.1) ความสมัครใจเป็นทหาร ของพลทหารกองประจำการสังกัด กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรีที่แตกต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิต แตกต่างกันได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ และด้านเครื่องแต่งกาย จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนระดับคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านที่พักอาศัย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

2.2) สถานภาพสมรส ของพลทหารกองประจำการสังกัด กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรีที่แตกต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิต แตกต่างกันได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนระดับคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านที่พักอาศัย ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

2.3) ระดับการศึกษา ของพลทหารกองประจำการสังกัด กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรีที่แตกต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักอาศัย ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

2.4) อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร ของพลทหารกองประจำการสังกัด กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรีที่แตกต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิต แตกต่างกันได้แก่ ด้านที่พักอาศัย จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนระดับคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

2.5) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร ของพลทหารกองประจำการสังกัด กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่จังหวัดลพบุรี ที่แตกต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักอาศัย ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต, พลทหารกองประจำการของกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่

Title : Quality of life of private in the Artillery battalion of Artillery Center, Lopburi province.

Abstract

The objectives of the study were to measure the quality of life level of private in the Artillery battalion of Artillery Center, Lopburi province and study to compare personal factors with the quality of life of private in the Artillery battalion of Artillery Center by using quantitative research methods in order to conduct a sample study (104 out of 140 people who are the privates in the Artillery battalion of Artillery Center, Lopburi province). Beginning with simple sampling and set sample size by using Taro Yamane's formula to calculate at 95% of confident level. All data which is used in this study derived from questionnaire, data analysis by using statistics, percentage, mean, standard deviation and hypothesis testing using of t-test. For the sample with 2 groups use ANOVA statistics to compare and use LSD (Least Significant Different) method to test the differences. The research results were found that.

1) The overview of the quality of life level of private in the Artillery battalion of Artillery Center, Lopburi province is high ($\bar{X}=3.55$, S.D.=0.65), when considered in each aspect found that the maximum average is moral and ethical ($\bar{X}=3.76$, S.D.= 0.72) next is uniform ($\bar{X}=3.74$, S.D.= 0.77) and the minimum average is food and nutrition ($\bar{X}=2.76$, S.D.= 1.02)

2) Comparison of personal factors with the quality of life of private in the Artillery battalion of Artillery Center found that

2.1) The difference of Military Voluntary of private in the Artillery battalion of Artillery Center results in the difference of quality of life level which are food and nutrition aspect and uniform aspect therefore accept the research hypothesis. While accommodation, health, welfare and moral and ethical are not different so reject the research hypothesis.

2.2) The difference of marital status of private in the Artillery battalion of Artillery Center results in the difference of quality of life level which is food and nutrition aspect therefore accept the research hypothesis. While accommodation, uniform, health, welfare and moral and ethical are not different so reject the research hypothesis.

2.3) The difference of education level of private in the Artillery battalion of Artillery Center results no difference of quality of life level which are food and nutrition aspect, accommodation, uniform, health, welfare and moral and ethical therefore reject the research hypothesis.

2.4) The difference of career before entering the government service of private in the Artillery battalion of Artillery Center results in the difference of quality of life level which is accommodation therefore accept the research hypothesis. While food and nutrition aspect, uniform, health, welfare and moral and ethical are not different so reject the research hypothesis.

2.5) The difference of average salary before entering government service of private in the Artillery battalion of Artillery Center results no difference of quality of life level which are food and nutrition aspect, accommodation, uniform, health, welfare and moral and ethical therefore reject the research hypothesis.

Keywords : Quality of life , Private in the Artillery battalion of Artillery Center

บทนำ กองทัพบกได้มีคำสั่งกองทัพบกที่ 65/2542 เรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ให้ทุกหน่วยขึ้นตรง ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ เพื่อกวัดขันให้หน่วยขึ้นตรงกองทัพบก ดูแลเอาใจใส่สภาพความเป็นอยู่ของทหารกองประจำการให้ดียิ่งขึ้น และเพิ่มเติมให้ทหารกองประจำการ มีความรู้ในสายวิชาชีพอย่างเพียงพอที่จะนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังปลดประจำการ ในขณะที่เป็นทหารประจำการอยู่ก็ให้ได้รับการบริการและสวัสดิการที่จำเป็นอย่างเหมาะสมเพียงพอกับกำลังพล

หน่วยขึ้นตรงกองทัพบก ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัว โดยเน้นการดำเนินการไปที่ กองร้อยนำอยู่ และได้กำหนดให้ปีพ.ศ.2545 เป็นปีแห่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ภายใต้คำขวัญ “พัฒนาคุณภาพชีวิต ปลุกจิตสร้างวินัย ห่างไกลยาเสพติด” โดยให้หน่วยต่าง ๆ ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ จากแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร และเจตนารมณ์และการสั่งการของผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้น เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ตอบสนองต่อแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชา รวมทั้งเสริมสร้างการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพลของกองทัพบกอย่างยั่งยืน

พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์ ผู้บัญชาการทหารบก ได้ลงนามคำสั่งกองทัพบกที่ 452/2562 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลกองทัพบก ให้มีความต่อเนื่อง สมดุล และยั่งยืน อย่างเป็นรูปธรรม มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ คือ หน่วยทหารพอเพียง กองทัพบกสง่างาม โดยยึดหลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นการพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไป เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับกำลังพลคือ พลทหารกองประจำการ นายทหารชั้นประทวนและครอบครัว (กรมจเรทหารบก, 2562)

โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการสังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ และเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตพลทหารกองประจำการ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลกองทัพบกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อวัดระดับคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี

เนื้อหา

การทบทวนเอกสาร/งานวิจัย

ความหมายของคุณภาพชีวิต

วรเทพ เวียงแก (2558 : 10) ได้ให้ความหมาย คุณภาพชีวิต (Quality of Life) หมายถึงบุคคลที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามฐานะ ภายใต้บริบทของวัฒนธรรมและความหมายของระบบในสังคมที่พวกเขาอาศัยอยู่ประกอบด้วยปัจจัยพื้นฐานที่พอเพียง มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดเป็นไปในทางบวก มีฐานะทางเศรษฐกิจสามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่เป็นภาระของผู้อื่น สามารถทำประโยชน์ให้ผู้อื่นได้ เป็นบุคคลที่รู้จักรักตัวเอง มีความรักเผื่อแผ่คนอื่น รู้จักเมตตา กรุณาและให้อภัยผู้อื่น รู้จักมองโลกในแง่ดี มีความเชื่อที่ถูกต้องและความสัมพันธ์ที่ดีต่อสภาพแวดล้อม ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น

UNESCO (1993 : 128) ได้ให้คำนิยามคำว่า คุณภาพชีวิตไว้ใน ชุดฝึกอบรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตว่า หมายถึง ระดับความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมและระดับความพึงพอใจในความต้องการส่วนหนึ่งของมนุษย์ และได้นิยามโครงการเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตว่า เป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนและชุมชนได้รับความรู้ เจตคติ ค่านิยมและทักษะที่จำเป็นเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถปรับปรุงคุณภาพชีวิต ทั้งในลักษณะปัจเจกบุคคลและในฐานะที่เป็นสมาชิกของชุมชน

องค์การอนามัยโลก (WHO, 1995, อ้างถึงใน ชุดวิชา เทียนใส, 2551 : 7) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมวัฒนธรรม และค่านิยม ในเวลานั้น ๆ มีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมาย ความคาดหวัง และมาตรฐานที่แต่ละคนกำหนดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 4 มิติ ดังนี้ มิติด้านสุขภาพกาย มิติด้านสุขภาพจิต มิติด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มิติด้านสภาพแวดล้อม

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิต ประกอบด้วยองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านร่างกาย คือ การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของบุคคลซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน เช่น การรับรู้สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย การรับรู้ถึง ความรู้สึกสุขสบาย ไม่มีความเจ็บปวด การรับรู้ถึงความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บปวดทางร่างกายได้ การรับรู้ถึงพลังกำลังในการดำเนินชีวิตประจำวัน การรับรู้ถึงความเป็นอิสระที่ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น การรับรู้ถึงความสามารถในการเคลื่อนไหวของตนเอง การรับรู้ถึงความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตน การรับรู้ถึงความสามารถในการทำงาน การรับรู้ว่าคุณไม่ต้องการพึ่งพาอาศัยผู้อื่น หรือการรักษาทางการแพทย์ อื่นๆ เป็นต้น

2. ด้านจิตใจ คือ การรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเอง เช่นการรับรู้ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเอง การรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง การรับรู้ถึงความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้ถึงความมั่นใจในตนเอง การรับรู้ถึงความคิด ความจำ สมาธิ การตัดสินใจ และความสามารถในการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของตน การรับรู้ถึงความสามารถในการจัดการกับความเครียด หรือกังวล การรับรู้เกี่ยวกับความเชื่อต่าง ๆ ของตน ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ถึงความเชื่อด้านวิญญาณ ศาสนา การให้ความหมายของชีวิต และความเชื่ออื่น ๆ ที่มีผลในทางที่ดีต่อการดำเนินชีวิต มีผลต่อการเอาชนะอุปสรรค เป็นต้น

3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม คือ การรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนกับบุคคลอื่น การรับรู้ถึงการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคม การรับรู้ว่าคุณได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคมด้วย รวมทั้งการรับรู้ในเรื่องอารมณ์ทางเพศ หรือการมีเพศสัมพันธ์

4. ด้านสิ่งแวดล้อม คือ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ว่าคุณมีชีวิตอยู่อย่างอิสระ ไม่ถูกกักขัง มีความปลอดภัย และมั่นคงในชีวิต การรับรู้ว่าคุณได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ปราศจากมลพิษต่าง ๆ การคมนาคมสะดวก มีแหล่งประโยชน์ด้านการเงิน สถานบริการทางสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ การรับรู้ว่าคุณมีโอกาสที่จะ ได้รับข่าวสาร หรือฝึกฝนทักษะต่าง ๆ การรับรู้ว่าคุณได้มีกิจกรรมสันทนาการ และมีกิจกรรมใน เวลารว่าง เป็นต้น

แนวคิดทฤษฎี/งานวิจัย กรอบความคิดในการวิจัย และสมมติฐาน

แนวความคิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ

แผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกองทัพบก

กรมกำลังพลทหารบก (2554) ได้การดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพล และประสิทธิภาพหน่วยทหารกองทัพบก โดยมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และบูรณาการ โดยยึดหลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างมั่นคงแบบค่อยเป็นค่อยไป เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับกำลังพลชั้นผู้น้อย คือ ทหารกองประจำการ นายทหารชั้นประทวน และครอบครัว ทั้งนี้ ได้กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานตามแผนจนบรรลุวัตถุประสงค์ไว้ทั้งสิ้น 5 ปีโดยเริ่มจากปี งบประมาณ 2550 ไปจนถึงปีงบประมาณ 2554 โดยจะมุ่งเน้นไปที่ความจำเป็นพื้นฐานของมนุษย์ ในการดำรงชีพอยู่ได้ที่เหมาะสมตามสมควรแก่อัตภาพ และการบริการด้านการศึกษาพื้นฐานเพื่อพัฒนาจิตใจและอาชีพ ดังนี้

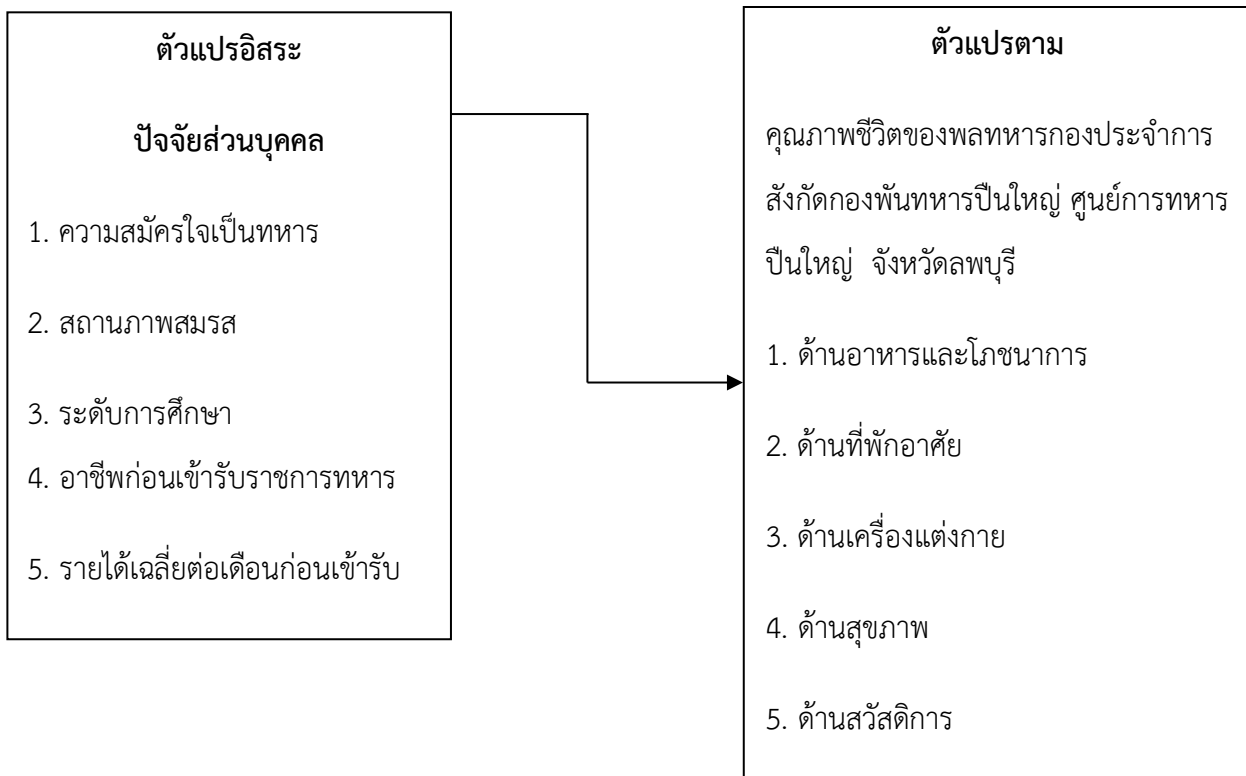
1. กำลังพลของกองทัพบกมีความเป็นทหารอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีความรู้ มีความสามารถ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม และจริยธรรม ประพฤติตนอยู่ในกรอบจารีตประเพณีอันดีงาม เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. พัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ดำเนินการต่อไปอย่างสมดุล และยั่งยืนให้กองร้อยมีความน่าอยู่ เป็นเหมือนบ้านหลังที่สองที่ให้ความอบอุ่น และเป็นเหมือนโรงเรียนที่ให้ความรู้ สร้างสติปัญญา และสมรรถภาพร่างกาย
3. พัฒนาที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และชุมชนของข้าราชการชั้นผู้น้อย ให้มีความน่าดู น่าอยู่ สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ไร้มลภาวะ
4. พัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกำลังพล ให้มีความพร้อมรบตลอดเวลา พร้อมทั้งจะปฏิบัติภารกิจป้องกันประเทศ การพัฒนาประเทศ และบรรเทาสาธารณภัยช่วยเหลือประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม
5. กำลังพลของกองทัพบกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม สามารถอยู่ร่วมกับสังคมภายนอกได้อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี
6. พัฒนาการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ในหน่วยทหารและชุมชนค่ายทหาร ให้มีรูปแบบที่ชัดเจน โดยใช้ศักยภาพทั้งหมดของหน่วย ให้เป็นตัวอย่างกับสังคมภายนอก
7. พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนค่ายทหาร กับประชาชน และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรอบชุมชนค่ายทหารตามแนวทาง “บวร” (บ้าน วัด (มัสยิด) โรงเรียน) ให้มีความรัก มีความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นำไปสู่การจัดตั้งแหล่งข่าวประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis)

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการสังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลกองทัพบกปี พ.ศ.2562 (กรมกำลังพลกองทัพบก, 2562) ดังนี้

คำจำกัดความของศัพท์/ตัวแปร

1. กองทัพบก หมายถึง กองกำลังทหารที่ปฏิบัติการในภาคพื้นดินเป็นหลัก มีหน้าที่ป้องกันและปฏิบัติการรบในภาคพื้นดิน กองทัพบกนับเป็นกองกำลังทหารที่กำเนิดขึ้นเป็นประเภทแรก

2. กำลังพลกองทัพบก หมายถึง นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน พลทหารกองประจำการ ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ลูกจ้าง รวมทั้งกำลังพลประเภทอื่น ซึ่งสังกัดอยู่ในส่วนราชการของกองทัพบก

3. พลทหารกองประจำการ หมายถึง พลทหารกองประจำการ ทหารเกณฑ์ หรือทหารที่สมัครใจเป็นทหารกองประจำการ ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 และ หมายถึง สิบตรีกองประจำการทหารกองเกิน ซึ่งมีอายุครบ 21 ปี บริบูรณ์ ได้เข้ารับการตรวจเลือก กำหนดตัวเข้ารับราชการในกองทัพบก และได้เข้าประจำการ ในหน่วยทหาร สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์ทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี

4. คุณภาพชีวิต หมายถึง มาตรฐานในการดำรงชีวิตของพลทหารกองประจำการ ตามนโยบายกองทัพบก เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุข ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ควบคู่ไปกับคุณธรรม จริยธรรม และสร้างอุดมการณ์ความรักชาติบ้านเมือง กตัญญูต่อแผ่นดิน มีความจงรักภักดีต่อกองทัพบก ต่อประเทศชาติ และต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

5. คุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ ลพบุรี ที่พึงพอใจอยู่ในระดับสูง โดยวัดจากปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการตามเกณฑ์กองทัพบกปี พ.ศ.2562 โดยกำหนดไว้ 6 ด้าน คือ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักอาศัย ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการ และ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

6. ที่พักอาศัย หมายถึง สภาพแวดล้อมบริเวณอาคาร และโรงนอนของกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี รวมทั้งอุปกรณ์ และสิ่งใช้สอยที่จำเป็นตามความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ ได้แก่ สภาพแวดล้อมโดยรวมของหน่วยเป็นระเบียบ สะอาด และร่มรื่น มีความสะอาด และไม่แออัดของโรงนอน มลภาวะรอบโรงนอน (กลิ่นเหม็นจากขยะ น้ำเสีย หรือเสียงดัง) มีห้องพักผ่อน และสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพห้องน้ำ ส้วมทหาร สะอาด และปราศจากกลิ่นเหม็น ความเหมาะสมของจำนวนห้องน้ำ และขนาดห้องน้ำ ความพอเพียงของน้ำดื่ม จัดแหล่งประชาสัมพันธ์ข่าวสารภายในอาคาร

7. โภชนาการ หมายถึง คุณภาพและความปลอดภัย ของอาหารที่นำมาประกอบเลี้ยง ได้แก่ คุณภาพอาหารที่นำมาประกอบเลี้ยงเหมาะสมกับราคา ความสะอาดของผู้ปรุงอาหารประกอบเลี้ยง ความสะอาดของสภาพโรงครัว ความสะอาดของภาชนะที่ใช้ประกอบอาหารหรือตักอาหาร รสชาติของอาหารประกอบเลี้ยง ความพอเพียงของอาหารประกอบเลี้ยง ความสะอาด และน่าน้ำรับประทานของอาหารประกอบเลี้ยง

8. เครื่องแต่งกาย หมายถึง การอำนวยความสะดวก และการจัดด้านเครื่องแต่งกายของพลทหารกองประจำการ ได้แก่ การได้รับเครื่องแต่งกายครบตามรายการแจกจ่าย เครื่องแต่งกายมีคุณภาพ มีสิ่งของ

เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย และ เครื่องนอนที่หน่วยจัดหาเพิ่มเติม สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องนอน ทหาร สภาพตู้เสื้อผ้า และเตียงนอนทหาร สะอาดเรียบร้อย ได้รับของใช้ส่วนตัวครบตามรายการแจกจ่ายและมีคุณภาพ

9. สุขภาพร่างกาย หมายถึง การพัฒนาความสมบูรณ์ของร่างกาย และจิตใจของพลทหารกองประจำการ ได้แก่ มีกระบวนการป้องกันยาเสพติด และกระบวนการบำบัดการเจ็บป่วย ขั้นต้นของทหาร มีเครื่องมือปฐมพยาบาลเพียงพอต่อความต้องการ มีสถานที่กระบวนการพัฒนาพละกายภาพสุขภาพร่างกายทหาร มีอุปกรณ์ในการออกกำลังกายอย่างเพียงพอ และมีกิจกรรมทางโภชนาการ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพร่างกายทหาร

10. สวัสดิการ หมายถึง การส่งเสริมในด้านของขวัญ และกำลังใจให้แก่ พลทหารกองประจำการตามนโยบายของกองทัพบก ได้แก่ จัดทำบัญชีหรือสมุดฝากเงินของธนาคารให้พลทหารกองประจำการ การส่งเสริมอาชีพ การบริการห้องสมุด การส่งเสริมการศึกษา การจัดตั้งร้านค้าสวัสดิการทหาร กองทุนสงเคราะห์เงิน ทำบุญให้กับสมาชิกพลทหารกองประจำการ

11. คุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง การส่งเสริมศีลธรรมอันดีงามให้แก่ พลทหารกองประจำการ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ได้แก่ มีการอบรมจากผู้บังคับบัญชา มีการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา การอบรมศีลธรรม และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม กิจกรรมการปฏิบัติตนเป็นจิตอาสา เสียสละ ทำงานเพื่อส่วนรวม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้ ความสมัครใจเป็นทหาร สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร

ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ คุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ซึ่งหมายถึง ระดับความคิดเห็นของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ที่พึงพอใจอยู่ในระดับสูง โดยวัดจากปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการตามเกณฑ์กองทัพบกปี พ.ศ.2562 กำหนดไว้ 6 ด้าน (กรมจเรทหารบก, 2562) ดังนี้ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักอาศัย ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ พลทหารกองประจำการของกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ตามจำนวนที่พักอาศัยอยู่จริง ในช่วงระยะเวลาที่เก็บข้อมูล ซึ่งเป็นข้อมูลจากฝ่ายกำลังพล มีจำนวนทั้งสิ้น 140 คน (กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่, 2563)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พลทหารกองประจำการของกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี สำหรับการศึกษาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการสังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ขนาดตัวอย่างผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้ตัวอย่าง 104 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 140 คน โดยใช้สูตรของทาร์ยามานะ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ .05 (ยุท โภยวรรณ, 2549)

จากการคำนวณต้องใช้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 104 คน วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง(Sampling)ใช้วิธีการการเลือกแบบบังเอิญ เก็บตัวอย่างช่วงวันที่ 11-25 ตุลาคม 2563

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ความสมัครใจเป็นทหาร สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดระดับคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ได้แก่ ด้านที่พักอาศัย ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยใช้มาตราวัด ด้วยวิธีของลิเคิร์ท 5 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน	5	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าคะแนน	4	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก
ค่าคะแนน	3	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าคะแนน	2	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อย
ค่าคะแนน	1	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$, S.D.=0.65) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.76$, S.D.=0.72) รองลงมา คือ ด้านเครื่องแต่งกาย

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$, S.D.= 0.77) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านอาหารและโภชนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.76$, S.D.= 1.02)

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี สรุปได้ดังนี้

2.1 ความสมัครใจเป็นทหาร ของพลทหารกองประจำการสังกัด กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรีที่แตกต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิต แตกต่างกันได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ และด้านเครื่องแต่งกาย จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนระดับคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านที่พักอาศัย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

2.2 สถานภาพสมรส ของพลทหารกองประจำการสังกัด กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรีที่แตกต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิต แตกต่างกันได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนระดับคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านที่พักอาศัย ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

2.3 ระดับการศึกษา ของพลทหารกองประจำการสังกัด กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรีที่แตกต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักอาศัย ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

2.4 อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร ของพลทหารกองประจำการสังกัด กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรีที่แตกต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิต แตกต่างกันได้แก่ ด้านที่พักอาศัย จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนระดับคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

2.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร ของพลทหารกองประจำการสังกัด กองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่จังหวัดลพบุรี ที่แตกต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักอาศัย ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

สรุปและข้อเสนอแนะ

1) จากผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของพลทหารประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับน้อยสุดที่ควรปรับปรุง คือ ด้านอาหารและโภชนาการ ควรพัฒนา ในเรื่องคุณภาพของอาหาร รสชาติอาหารและความพอเพียงของอาหาร ด้านที่พักอาศัย ควรพัฒนา สภาพห้องน้ำ ให้สะอาดปราศจากกลิ่นเหม็น และเพียงพอ และด้านสวัสดิการ ควรพัฒนา ในเรื่อง การศึกษาออกโรงเรียน การฝึกอาชีพก่อนปลดประจำการ การให้บริการร้านค้าสวัสดิการ และการแก้ไขควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตให้เท่าเทียมกับด้านอื่น ๆ ต่อไป

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงว่าทหารกองประจำการเห็นว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดกองพันทหารปืนใหญ่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี อยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้น ซึ่งในภาพรวมแต่ละด้านจะอยู่ในระดับมาก ซึ่งตรงตามความต้องการของนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตกองทัพบก ยกเว้นด้านอาหารและโภชนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหน่วยจะต้องปรับปรุงคุณภาพอาหารเพื่อตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของพลทหารกองประจำการในหน่วยให้ได้ เพื่อให้ตรงกับความต้องการ

Reference (เอกสารอ้างอิง)

- กรมกำลังพลทหาร. (2563). พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2479. สืบค้นจาก
<https://dop.rta.mi.th/0401.2.1/index.php/>
- กรมจเรทหารบก. (2562). การพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ.
[Online] <http://www.ilc2012.org/ilc60/images/frile/menulef3/kunnapaep-63/4/4.1.pdf>
- กรมจเรทหารบก. (2562). คู่มือประกอบแบบประเมินผลการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลกองทัพบก
[Online] <http://www.ilc2012.org/ilc60/images/frile/menulef3/kunnapaep-63/4/4.1.pdf>
- กรมสุขภาพจิต. (2563). เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย.
[Online] <https://dmh.go.th/>
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล
(พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ:
ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
- ณัฐพงศ์ มุกดาสนิท. (2551). คุณภาพชีวิตการทำงานของนายทหารชั้นประทวน
ศูนย์สงครามพิเศษ จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเทพสตรี.
- ประคอง กรรณสูตร. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2).
ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2542). ราชบัณฑิตยสถาน.
[Online] <http://www.royin.go.th/th/home/>.
- พิมพ์จรรย์ สุระชัยปัญญา. (2548). คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การ
ของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงกลั่นน้ำมันในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เพ็ญศรี เปลี่ยนขำ. (2542). การสาธารณสุขมูลฐาน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หน่ามี. (2548). การศึกษาคุณภาพชีวิตกำลังพลของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร
วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
- มนัส อินตานนท์. (2554). คุณภาพชีวิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2549). สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- รัตนา เครือวรรณ. (2548). คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารกองพันทหารม้าที่
18 กรมทหารม้าที่ 3 กองพลทหารม้าที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรชาติ ทะสา และคณะ (2562.) คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการค่ายสี่หราชเดชไชโย

อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น วิทยาลัยนพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน.

ศูนย์การทหารปืนใหญ่. (2562). **ประวัติและข้อมูลศูนย์การทหารปืนใหญ่.**

[Online] <http://artycenter.rta.mi.th/>

สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2554). **บทความด้านอาหารและโภชนาการ.** สืบค้น

[Online] <http://www.inmu.mahidol.ac.th.>

สนธยา ทรัพย์สกุล. (2549). **คุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนใน กองพันทหารราบที่ 2 รักษา**

พระองค์ วิทยาลัยนพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา

สุภวรรณ พันธุ์จันทร์. (2554). **การพัฒนาคุณภาพชีวิต.** [Online] <http://socialscience.iqetweb.com.>

สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). **การวิจัยทางการศึกษา.** ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

อภิวัฒน์ บุญสาธ. (2546). **เครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตตามแนวการศึกษาทฤษฎีเชิงระบบ.**

อย่างยุติธรรม. กรุงเทพฯ: กรมวิทยาศาสตร์ทางบก.

Hagerty, M.R. (2001). **Quality of Life Indexes for National Policy: Review and**

<http://www.ilc2012.org/ilc60/images/frile/menulef3/kunnapaep-63/4/4.1.pdf>

<http://www.sara108.com.> regional office.

UNESCO. (1993). **Quality of life improvement programmes.** Bangkok: UNESCO

[www.biotec.or.th/biosafety/web/db/.](http://www.biotec.or.th/biosafety/web/db/)